МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
Харківська державна академія культури

Факультет культурології та соціальних комунікацій
Кафедра цифрових комунікацій та інформаційних технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету культурології та соціальних комунікацій
_____ Наталя КОРЖИК
"28" серпня 2026 р.

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Робоча програма навчальної дисципліни

Галузі знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність В 5 Музичне мистецтво

Освітньо-професійна програма: Музичне мистецтво

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Харків, 2026

Розробник: доктор педагогічних наук, професор кафедри цифрових комунікацій та інформаційних технологій Соляник Алла Анатоліївна

Мова навчання: українська

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри цифрових комунікацій та інформаційних технологій
Протокол № 1 від «28» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри _____ _Олена МАР'ЇНА

Робочу програму затверджено на засіданні ради факультету культурології та соціальних комунікацій
Протокол № 1 від «28» серпня 2026 р.

Голова ради факультету _____ Наталя КОРЖИК

Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, ступінь</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 3</td><td>Галузь знань:

В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</td><td colspan="2">Обов’язкова</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Індивідуальне науково-дослідне завдання:</td><td rowspan="5">Спеціальність:
В 5 Музичне мистецтво</td><td colspan="2">Рік підготовки</td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин – 90</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="10">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 2

самостійної роботи студента – 60</td><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td rowspan="9">Ступінь:
магістр</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>8 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семінарські</td></tr>
<tr><td>22 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>–</td><td>–</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>60 год.</td><td>82 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання</td></tr>
<tr><td>–</td><td>–</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю</td></tr>
<tr><td>екзамен</td><td>екзамен</td></tr>
</table>

Примітка.
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
для денної форми навчання – 1/2.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Освітня компонента «Теорія та методика вищої освіти» є обов'язковою для підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, вона формує комплекс загальних та спеціальних компетентностей, необхідних для здобуття предметних результатів навчання, передбачених стандартом вищої освіти ступеня «магістр» з музичного мистецтва. Курс допоможе здобувачам у засвоєнні знань та набутті навичок реалізації ефективної викладацької діяльності, сприятиме підвищенню продуктивності науково-методичної роботи, дозволить їм повною мірою реалізувати свої творчі здібності. .

Мета навчальної дисципліни – Розкрити теоретичні та організаційно-методичні засади викладацької майстерності, сформувати систему загальних та фахових компетентностей щодо методики викладання фахових дисциплін зі спеціальності В5 «Музичне мистецтво».

Відповідно до освітньо-професійної програми навчальна дисципліна формує наступні компетентності та результати навчання:

а) компетентності:

Загальні компетентності	ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних принципів, норм професійної етики та академічної доброчесності.
Фахові компетентності	СК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації. СК 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти. СК 10. Здатність до професійного саморозвитку та вдосконалення виконавської, педагогічної та дослідницької майстерності.

б) результати навчання:

	РН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності. РН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово- стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій. РН 8. Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу /диригування / теорії, історії музики / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача. РН 10. Приймати ефективні рішення в галузі культури і мистецтва, аналізувати альтернативи та оцінювати ризик. РН 11. Планувати та проводити навчальні заняття з фахових дисциплін, застосовуючи сучасні педагогічні й інформаційні технології.

Основний засіб діагностики успішності навчання — іспит.

Оцінювання знань здійснюється за 100 бальною рейтинговою шкалою. Основним критерієм успішності вивчення здобувачем освіти навчальної дисципліни є отримання ним не менш як 60 балів зі 100 за сукупністю усіх видів робіт: складання підсумкового іспиту, участь у лекційних заняттях, відповіді на семінарах, виконання завдань для самостійної роботи.

Критерії оцінювання результатів навчання:

1. Високий рівень знання матеріалу курсу (90–100 балів, A, відмінно):
– вільне володіння понятійним апаратом,
– вільна орієнтація в матеріалі курсу і здатність відповісти на різні питання;
– високий рівень виконання програмних завдань.
2. Достатньо високий рівень знання матеріалу курсу (74–89 балів, C, B, добре):
– добре володіння основними термінами і поняттями,
– досить вільна орієнтація в матеріалі курсу і здатність відповісти на основні питання;
– добрий рівень виконання програмних завдань.
3. Посередній рівень знання матеріалу курсу (60–73 балів, D, E, задовільно):
– посередній рівень володіння основними термінами і поняттями,
– недостатньо вільна орієнтація в матеріалі курсу і здатність відповісти на окремі питання;
– посередній рівень виконання програмних завдань.
4. Незадовільний рівень з можливістю повторного складання (35–59 балів, FX, незадовільно):
– незнання окремих термінів та понять,
– незнання основного матеріалу курсу і неспроможність відповісти на більшість питань;
– незадовільний рівень виконання окремих програмних завдань.
5. Незадовільний рівень з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (0–34 бали, F, незадовільно):
– незнання основних термінів та понять,
– незнання матеріалу курсу і неспроможність відповісти на питання;
– нездатність до виконання більшості програмних завдань.

Навчальний матеріал освітньої компоненти поділено на 11 взаємопов'язаних тем:

Тема 1. Система вищої освіти України в умовах євроінтеграції

Філософія європейської освіти та український контекст реформування. Українська вища освіта в дискурсі глобалізаційних процесів. Освітньо-наукова матриця як головний ресурс розвитку сучасної вищої освіти. Цілеутворюючий алгоритм професіоналізації і соціалізації вищої школи.

Якість освіти – індикатор рівня життя інноваційного суспільства. Теоретичні засади реалізації інноваційних процесів у закладах вищої освіти. Концептуальні освітньо-інноваційні дискурси навчання обдарованих здобувачів в умовах «масовізації» вищої школи.

Інноваційна роль Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.) для перебудови національної системи вищої освіти. Правові засади мистецької освіти (Закон України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про культуру» тощо). Державні стандарти мистецької освіти (вища, фахова передвища).Ліцензійні вимоги до провадження освітньої діяльності. Вимоги до акредитації освітніх програм.

Тема 2 Основні етапи розвитку вищої освіти в Україні

Витоки освіти й вищої школи України. Етап зародження вищої освіти (XVI -XVII ст.). Братські школи як предтеча національних освітніх традицій. Віленське (1588), Берестейське (1591), Луцьке (1597), Київське (1615) братства. Острозька академія як перший заклад вищої освіти у Східній Європі.

Етап становлення вищої освіти в Україні (XVII-XIX ст.). Києво-Могилянська академія — визначний освітній центр України. Роль Львівського та Харківського університетів у становленні системи вищої освіти. Ніжинська гімназія вищих наук: роль та вплив на традиції підготовки кадрів. Етап політичних трансформацій системи ВО України в XX ст. Загальна характеристика радянської системи вищої освіти УРСР. Особливості розвитку національної системи вищої освіти в часи незалежності.

Традиції та інновації університетської освіти в США та Європі. Основні етапи модернізації університетської освіти за кордоном. Сучасні підходи до організації вищої мистецької освіти. Світовий рейтинг університетів: критерії оцінки якості навчання та викладання. Болонський процес та нова парадигма розвитку вищої освіти. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG).

Тема 3. Особливості планування та організації освітнього процесу у вищий школі

Нормативна база планування та організації освітнього процесу в мистецьких ЗВО України. Новації закону України «Про вищу освіту» (2014 р.) щодо модернізації системи підготовки фахівців. Організаційні вимоги впровадження освітньої діяльності. Особливості освітніх програм системи вищої мистецької освіти.

Нормативна база ЗВО щодо організації ОП. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять. Система навчально-методичного забезпечення освітнього процесу. Технологія розробки навчально-методичного забезпечення освітньої компоненти.

Тема 4. Дидактика як наука про технології навчання

Дидактика як теоретична основа розвитку освітніх інновацій: сутність, характерні ознаки та базові властивості. Інтегральні якості інновації як системи: інноваційний процес, інноваційна діяльність, інноваційний потенціал, інноваційне середовище.

Закони і принципи дидактики. Базові освітні технології навчання.

Ознаки класифікації інновацій: за об’єктом впливу (педагогічні, соціально-психологічні, організаційно-управлінські), рівнем поширення (системно-методологічні та локально-технологічні) та інноваційним потенціалом нового (радикальні, модифікаційні, комбінаторні).

Провідні концепції інноваційних трансформацій сучасної освіти (кінець XX – початок XXI століття): компетентністна (оволодіння системою компетентностей), раціоналістична (опора на знання як упорядковану сукупність об’єктивних фактів на основі створення ефективної та всебічно розробленої технології), гуманістична (необхідна умова для особистісного самовираження, самоствердження людини, можливість найбільш повно й адекватно відповідати природі людського).

Тема 5. Цифровізація мистецької освіти: можливості та загрози

Класифікація сучасних освітніх технологій, місце та роль цифрових технологій у підвищенні якості та ефективності засвоєння знань. Сутність цифрової освіти, її переваги та загрози. Цифрові освітні інструменти та сервіси Google. Штучний інтелект як співавтор та освітній інструмент. Гуманітарні та технологічні проблеми застосування штучного інтелекту в системі вищої освіти. Онлайн-освіта та університетські консорціуми. Global Virtual Exchange Alliance: сутність та завдання.

Тема 6. Теоретико-методичні засади проведення аудиторних занять

Система наукових принципів, методів та організаційних форм, яка забезпечує ефективне навчання студентів у закладах вищої освіти. Особливості реалізації загальнодидактичних принципів навчання: науковість, системність і послідовність; зв'язок теорії з практикою, студентоцентрованість, наочність.

Загальна характеристика основних видів аудиторних занять. Лекція як провідна форма заняття, призначена для засвоєння теоретичного матеріалу, формування системних знань та

визначення орієнтирів для самостійної роботи. Семінарське заняття як форма, спрямована на обговорення теоретичних проблем, перевірку знань та розвиток наукового мислення студентів. Особливості проведення практичних занять в мистецьких ЗВО.

Тема 7. Теоретико-методичні засади організації самостійної роботи студентів

Домінантна роль самостійної роботи у процесі професійного становлення музиканта-виконавця та викладача. Форми самостійної роботи у фаховій музичній підготовці: індивідуальна виконавська практика, робота з партитурою, підготовка ансамблевих партій, створення аранжувань, аналіз інтерпретацій. Методичне забезпечення самостійної роботи: планування, рекомендації, самоконтроль і рефлексія результатів.

Дидактичні принципи організації самостійної роботи студентів: самостійності та активності; системності та послідовності; індивідуалізації та диференціації (врахування різного рівня підготовки, темпу роботи та професійних інтересів студентів через пропонування завдань різної складності чи вибіркових тем); професійної спрямованості; доступності та науковості; зворотного зв'язку та контрольованості, обов'язковий, систематичний контроль результатів СРС (тести, захист проєктів, колоквіуми) та надання викладачем розгорнутих консультацій.

Тема 8. Методика організації навчальної і виробничої практик

Система планування, підготовки, проведення та підбиття підсумків практичної підготовки студентів, яка є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми (ОПП) для здобуття кваліфікаційного рівня. Нормативна база організації практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Основні дидактичні вимоги до практичної підготовки здобувачів ЗВО: професійна спрямованість, підпорядкування змісту практичних завдань реальним виробничим або науковим функціям майбутньої спеціальності; системність і послідовність, поступовий перехід від ознайомлювальних завдань до виконання повного циклу професійних обов'язків; зв'язок теорії з практикою, застосування фундаментальних та прикладних знань для вирішення конкретних виробничих або творчих ситуацій; самостійність і творчість, забезпечення умов для прийняття самостійних рішень, аналізу результатів та розвитку професійного мислення; дуальність та інтерактивність, поєднання навчання на робочому місці з освітнім процесом у закладі освіти для швидкої адаптації до умов праці. Ключові принципи організації практики: забезпечення баз практики сучасним обладнанням та технологіями; об'єктивний контроль і критеріальне оцінювання сформованих навичок; зворотний зв'язок між викладачами, наставниками та здобувачами освіти.

Особливості організації навчальної, виробничої, педагогічної, дипломної практик. Основні етапи організації практики. Методика складання програми виробничої практики та підведення її підсумків.

Тема 9. Зміст та діагностика результатів навчання

Контроль результатів навчання здобувачів як основа системи їх оцінювання. Функції контролю знань: мобілізуюча; стимулююча; розвивальна; діагностична; коригувальна; оцінювальна. Об’єкти контрольної перевірки: обсяг знань студента; ступінь розуміння навчального матеріалу і рівень активності; логічність та критичність мислення; форма викладу навчального матеріалу; уміння застосовувати знання на практиці; систематичність і старанність студента в процесі опрацювання змісту навчальної дисципліни впродовж семестру. Методи перевірки знань: контрольне спостереження; усне опитування; контрольні роботи; заліки та іспити; державна атестація. Вимоги до перевірки знань: пізнавальний характер; всебічність та об'єктивність; відкритість і прозорість; систематичність і плановість; диференційованість; індивідуальність у поєднанні з колективністю; економічність; єдність вимог. Переваги та недоліки тестової системи знань.

Тема 10. Педагогічна культура викладача закладу вищої освіти

Сутність і значення педагогічної культури, її складові та технології формування. Педагогічна майстерність як основа педагогічної культури. Морально-духовні якості педагога. Психолого-педагогічні уміння та навички викладача. Педагогічна техніка: сутність та складові. Система компетентностей сучасного педагога. Педагогічне спілкування: функції, види, стилі. Конфлікт у педагогічній взаємодії. Культура мови педагога.

Тема 11. Сучасні освітні парадигми та педагогічна інноватика

Особливості реалізації проблемних методів навчання. Кейс-метод (Case study). Дискусійні методи (круглі столи, дебати, панельні дискусії для розвитку критичного мислення). Ігрові технології.(Ділові та рольові ігри, що імітують професійну діяльність). Проєктні методи навчання. Модель «перевернутого класу» (Flipped Classroom) у мистецькому ЗВО. Критерії ефективності проєктного навчання. Сутність методу проєктів у мистецтві. Класифікація освітніх проєктів (дослідницькі, творчі, соціальні). Етапи реалізації мистецького проєкту (ініціація; планування; виконання; презентація; рефлексія). Цифрові інструменти управління проєктами. Організація міждисциплінарних мистецьких проєктів із використанням цифрових платформ. Ролі викладача в проєктному навчанні (ментор, продюсер і фасилітатор).

Структура навчальної дисципліни

Перелік тем *(або блоків)*	**Разом годин**	**Лекції**	**Семі-нарські**	**Практи-чні**	**Сам. робота**
Тема 1. Система вищої освіти України в умовах євроінтеграції	9	2	2		5
Тема 2. Основні етапи розвитку вищої освіти в Україні	7		2		5
Тема 3. Особливості планування та організації освітнього процесу у вищий школі	9	2	2		5
Тема 4. Дидактика як наука про технології навчання	7		2		5
Тема 5. Цифровізація мистецької освіти: можливості та загрози	7		2		5
Тема 6. Теоретико-методичні засади проведення аудиторних занять	11	2	4		5
Тема 7. Теоретико-методичні засади організації самостійної роботи студентів	8		2		6
Тема 8. Методика організації навчальної і виробничої практик	8		2		6
Тема 9. Зміст та діагностика результатів навчання	8		2		6
Тема 10. Педагогічна культура викладача закладу вищої освіти	8	2	2		6
Тема 11. Сучасні освітні парадигми та педагогічна інноватика	8		2		6
Всього	***90***	***8***	***22***		***60***

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Система вищої освіти України в умовах євроінтеграції	2
2.	Основні етапи розвитку вищої освіти в Україні	2
3.	Особливості планування та організації освітнього процесу у вищий школі	2
4.	Дидактика як наука про технології навчання	2
5.	Цифровізація мистецької освіти: можливості та загрози	2
6.	Теоретико-методичні засади проведення аудиторних занять	4
7.	Теоретико-методичні засади організації самостійної роботи студентів	2
8.	Методика організації навчальної і виробничої практик	2
9.	Зміст та діагностика результатів навчання	2
10.	Педагогічна культура викладача ЗВО	2
11.	Сучасні освітні парадигми та педагогічна інноватика	2
	Усього	**22**

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Система вищої освіти України в умовах євроінтеграції	5
2	Основні етапи розвитку вищої освіти в Україні	5
3	Особливості планування та організації освітнього процесу у вищий школі	5
4	Дидактика як наука про технології навчання	5
5	Цифровізація мистецької освіти: можливості та загрози	5
6	Теоретико-методичні засади проведення аудиторних занять	5
7	Теоретико-методичні засади організації самостійної роботи студентів	6
8	Методика організації навчальної і виробничої практик	6
9	Зміст та діагностика результатів навчання	6
10	Педагогічна культура викладача ЗВО	6
11.	Сучасні освітні парадигми та педагогічна інноватика	6
	Усього	**60**

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Державна політика України в галузі вищої освіти.
2. Напрями реформування вищої освіти в умовах євроінтеграції.
3. Сутність студентоцентрованого підходу в організації вищої освіти.
4. Сутність компетентнісного підходу в організації вищої освіти.
5. Стандартизація вищої мистецької освіти: загальна характеристика.
6. Ступені та рівні вищої мистецької освіти в Україні.
7. Нормативна база планування та організації освітнього процесу в ЗВО України.
8. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять.
9. Система навчально-методичного забезпечення освітньої компоненти.
10. Дидактика як наука: предмет та завдання.
11. Закономірності та принципи організації навчального процесу в вищій школі.
12. Класифікація методів та дидактичних технологій навчання.
13. Зміст та функції процесу навчання.
14. Переваги проблемних методів навчання.

15. Сутність та складові педагогічної культури викладача.
16. Вектори цифровізації мистецької освіти.
17. Теоретико-методичні засади організації самостійної роботи студентів.
18. Методика організації навчальної і виробничої практик.
19. Зміст та діагностика результатів навчання здобувачів.
20. Теоретико-методичні засади проведення аудиторних занять.

3. Форми навчання

Основні форми навчання за даною навчальною дисципліною – денна (очна), заочна (дистанційна). З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни передбачаються такі *основні види занять*: лекція, семінар. 2/3 навчального часу за дисципліною відведено на самостійну роботу.

4. Методи навчання

Використовуються такі методи:

пояснювально-ілюстративний (демонстрація ілюстрацій, візуальний супровід лекційних і семінарських занять через презентації, демонстрацію відеофрагментів, відеолекція),

репродуктивний (оглядова, тематична лекція, фронтальна бесіда на семінарі),

метод проблемного викладання (постановка проблемних питань на лекції або проблемних задач на семінарському занятті, проблемна лекція, кейси),

частково-пошуковий (евристична бесіда, аналіз текстів першоджерел на семінарському занятті, постановка завдань з пошуку візуального або фактичного матеріалу в аудиторії через смартфон).

Для самостійної роботи використовується *також дослідницький метод*:

– підготовка повідомлення /доповіді (з презентацією/або без неї),

– пошук візуального матеріалу в Інтернеті за тематикою навчальної дисципліни, розміщення візуальних матеріалів в електронному НМКД або у формі постів у соціальних мережах.

5. Форми поточного та підсумкового контролю

№ з/п	Види контролю	Методи контролю
1.	Поточний контроль	Контроль відвідування та участі в лекційних заняттях
		Оцінювання участі в практичних заняттях
2.	Періодичний контроль	Проміжна атестація — відпрацювання пропущених занять
3.	Індивідуальне науково-дослідне завдання	Письмова робота за обраною темою з наступним захистом
4.	Підсумковий контроль	Іспит у форматі тестування з урахуванням суми балів, отриманих за відвідування лекцій, участь у семінарських заняттях, самостійну роботу

Відпрацювання пропущених занять проводиться через виконання творчих завдань, розміщених до кожної теми в Мудл-класі.

Перезарахування результатів вивчення навчальної дисципліни в інших ВНЗ є можливим у разі її відповідності на 75% з контентом курсу за кількістю кредитів і навчальним контентом.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний контроль										**Підсумковий контроль**	Сума
Розділи 1 -3										**20**	**100**
Т1 8	Т2 8	Т3 8	Т4 8	Т5 8	Т6 8	Т7 8	Т8 8	Т9 8	Т10-11 8		

Розподіл балів за формами контролю:

Відвідування лекцій – 1 бал (16 пар – до 16 балів)

Участь у семінарському занятті – 0-5 (8 пар – до 40 балів)

Самостійна робота – 1-2 бали за пакет візуальних або інформаційних матеріалів (разом до 4 балів факультативно)

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю – до 60 балів

Іспит — 20 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
82-89	**B**	добре	
74-81	**C**		
64-73	**D**	задовільно	
60-63	**E**		
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

1. НМКД в авторському Мудл-класі.

6. Рекомендовані джерела інформації

Основні джерела

1.Про академічну доброчесність: закон України. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text.

2.Про вищу освіту : закон України від 1 лип. 2014 р. № 1556 // Відом. Верховної Ради України. – 2014. – №37/38. – Ст. 2004.

3. Про наукову і науково-технічну діяльність : закон України від 26 листоп. 2015 р. № 848 // Відом. Верховної Ради України. 2016. №3. Ст. 25.

4.Про фахову передвищу освіту : закон України від 6 червня 2019 року № 2745-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 30, ст.119.

5.Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія : підручник. Київ : Либідь, 1998. 560 с.
6.Бутенко Н. Ю. Комунікативна майстерність викладача: навч. посібн. Київ: КНЕУ, 2005. 265 с.
7.Кузьминський А.І. Педагогіка вищої школи : навч. посібн. Київ : Знання, 2005. 486 с.
8.Ортинський В. Педагогіка вищої школи : підручник. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2017. 500 с.
9.Педагогіка вищої школи : навч. посібн. / за ред. Курлянд З. Н. 3-е вид, перероб. і доп. Київ : Знання, 2007. 495 с.
10.Туркот Т.І., Коновал О.А. Педагогіка та психологія вищої школи : навч. посібн. для студентів вищих навчальних закладів. Херсон : Олді-плюс, 2013. 466 с.

Додаткові джерела:

11. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти : навч.-метод. посіб. / Стинська В.В., Прокопів Л.М., Нагачевська З.І. та ін. [За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів]. Івано–Франківськ, 2021. 430 с.
12. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.
13. Козлова Г.М. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. Одеса, 2014. 200 с.

Інформаційні ресурси

1. Харківська державна академія культури http://lib-hdak.in.ua;
2. Національна бібліотека України В.І. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua;
3. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка: http://www.korolenko.kharkov.com;
4. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого: http://www. nplu.org.